

บทที่ 5

ความหมายและการจัดจำพวกคำเรียกข้าวภาษาเวียดนาม

เนื้อหาของบทนี้ เริ่มต้นจากการระบุคำเรียกข้าวบอกหมวดและคำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจงตามด้วยผลการวิเคราะห์องค์ประกอบทางความหมายซึ่งแบ่งเป็นการวิเคราะห์คำเรียกข้าวบอกหมวดและการวิเคราะห์คำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจง แสดงด้วยมิติแห่งความแตกต่างพร้อมอรรถลักษณะบรรยายคำศัพท์ด้วยแผนภูมิโครงสร้างต้นไม้และการแจกแจงองค์ประกอบ หลังจากนั้นจึงนำเสนอเป็นตารางแสดงการจัดจำพวกของคำเรียกข้าวทั้งหมด พร้อมประกอบคำอธิบาย แล้วสรุปผลในท้ายสุด

5.1 คำเรียกข้าวบอกหมวดและคำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจงภาษาเวียดนาม

ในภาษาเวียดนาม คำเรียกข้าวบอกหมวดที่ทรงคุณสมบัตินับทั้งห้าประการตามหลักเกณฑ์การระบุคำเรียกข้าวบอกหมวดตามหัวข้อ 3.4.2 มีทั้งหมด 5 คำ ดังนี้

1) lúa	/luə1/	<ข้าวที่เป็นพืช>
2) gạo	/gəu21/	<ข้าวที่เป็นเมล็ดพืช เอาเปลือกแข็งออกแล้ว>
3) cơm	/kr:m1/	<ข้าวที่เป็นอาหาร ข้าวเจ้าหุงสุก>
4) cháo	/ca:u1/	<ข้าวที่เป็นอาหาร ข้าวต้มสุก>
5) xôi	/so:i1/	<ข้าวที่เป็นอาหาร ข้าวเหนียวนึ่งสุก>

เมื่อพิจารณาด้วยเกณฑ์แรกเรื่องการเป็นศัพท์เดี่ยว พบว่าภาษาเวียดนามมีคำเรียกข้าวที่เป็นศัพท์เดี่ยว จำนวน 7 คำ คือ lúa, gạo, cơm, cháo, xôi, thóc, mạ แต่เมื่อพิจารณาดูด้วยเกณฑ์ที่สองเรื่องการมีความหมายครอบคลุม พบว่า คำว่า thóc /tho:kp1/ <ข้าวที่เป็นเมล็ดพืช ยังไม่เอาเปลือกแข็งออก> และคำว่า mạ /ma21/ <ข้าวที่เป็นต้นพืชอ่อนยังไม่โตเต็มที่> เป็นคำที่จัดระดับความสัมพันธ์ทางความหมายแล้ว อยู่ภายใต้คำว่า lúa เนื่องจากเมื่อสอบถามความหมายของคำทั้งสองจากผู้บอกภาษาทั้งสามคนแล้ว ได้ข้อมูลตรงกันว่า คำว่า lúa มีความหมายครอบคลุมถึงคำว่า mạ และ thóc ด้วย ดังตัวอย่าง “Mạ là lúa non trước khi có bông.” < mạ คือ lúa ที่ยังอ่อนตอนก่อนมีรวง> และ “Hạt thóc là hạt lúa, gọi thóc là lúa cũng được.” <เมล็ด thóc คือเมล็ด lúa, เรียก thóc ว่า lúa ก็ได้> และ “Mạ và thóc nói chung là lúa” < mạ และ thóc พูดโดยรวมก็คือ lúa> เป็นต้น เพราะฉะนั้น คำว่า mạ และ thóc จึงเป็นคำที่มีความหมายอยู่ภายใต้คำว่า lúa และไม่จัดเป็นคำเรียกข้าวบอกหมวด แตกต่างจากคำว่า cơm /kr:m1/, cháo /ca:u1/, xôi /so:i1/ ที่แม้ทั้งสามคำจะหมายถึงข้าวที่ปรุงสุกเป็นอาหาร แต่ผู้บอกภาษาทั้งสามต่างให้ข้อมูลดังตัวอย่างว่า “Com không phải là cháo, cháo không phải là com.” <com ไม่ใช่ cháo, cháo

ไม่ใช่ com> และ “Xôi không phải là cháo, xôi không phải là com.” <xôi ไม่ใช่ cháo, xôi ไม่ใช่ com> เป็นต้น เพราะฉะนั้นคำว่า com, cháo, xôi จึงมีระดับความสัมพันธ์อยู่ในระดับเดียวกัน ไม่ได้อยู่ภายใต้คำเรียกข้าวอื่น ทำให้จัดทั้งสามคำนี้เป็นคำเรียกข้าวบอกลมวด เช่นเดียวกับคำว่า lúa และ gao ซึ่งต่างก็ไม่ใช่สิ่งเดียวกัน และก็ไม่ใช่สิ่งเดียวกันกับ com, cháo, xôi ด้วย คำเรียกข้าวบอกลมวดในภาษาเวียดนามจึงมีห้าคำดังกล่าวไว้ข้างต้น

สำหรับเกณฑ์อีกสามประการนั้น เป็นเกณฑ์ที่ช่วยให้เห็นภาพของคำเรียกข้าวบอกลมวดได้เด่นชัดยิ่งขึ้น ดังนี้ ตามเกณฑ์ที่สามเรื่องการปรากฏสมาธิในภาษา พบว่าผู้บอกภาษาทุกคนต่างให้ข้อมูลคำศัพท์ lúa, gao, com, cháo, xôi ตรงกัน เป็นคำที่ผู้บอกภาษาทุกคนใช้และรู้จัก ส่วนเกณฑ์ที่สี่เรื่องความโดดเด่นในการใช้ พบว่าเวลาที่ผู้บอกภาษาพูดถึงวิธีการเพาะปลูกข้าว แปรรูปข้าว และปรุงข้าวให้สุก ผู้บอกภาษาแต่ละคนต่างใช้คำศัพท์ทั้งห้าคำอ้างอิงถึงข้าวบ่อยครั้งมากกว่าคำอื่นๆ ที่เป็นคำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจง ดังตัวอย่างกรณีของคำว่า lúa /luə1/ <ข้าวที่เป็นพืช> เมื่อผู้บอกภาษาพูดถึงวิธีต่างๆ อย่าง ปลูกข้าว (trồng lúa) เกี่ยวข้าว (gặt lúa) นวดข้าว (đập lúa) สีข้าว (xay lúa) ผู้บอกภาษาใช้คำว่า lúa มากกว่าคำว่า thóc หรือ mạ ทั้งที่ในความเป็นจริงแล้วการกระทำกริยาต่างๆตามวิธีที่กล่าวข้างต้นน่าจะหมายถึง mạ /ma21/ <ข้าวที่เป็นต้นพืชอ่อนยังไม่โตเต็มที่> หรือ thóc /tho:kp1/ <ข้าวที่เป็นเมล็ดพืช ยังไม่เอาเปลือกแข็งออก> มากกว่า เช่น การปลูกข้าว ซึ่งตามความเป็นจริง คือ การปลูก <ข้าวที่เป็นต้นพืชอ่อนยังไม่โตเต็มที่> จึงน่าจะหมายถึง mạ มากกว่า lúa แต่ผู้บอกภาษาก็กลับไม่พูดว่า “trồng mạ” แต่พูดว่า “trồng lúa” เช่นเดียวกับการสีข้าว ซึ่งตามความเป็นจริง คือ การสี <ข้าวที่เป็นเมล็ดพืช ยังไม่เอาเปลือกแข็งออก> จึงน่าจะหมายถึง thóc มากกว่า lúa แต่ผู้บอกภาษาก็พูดว่า “xay lúa” แทน “xay thóc” เป็นต้น เกณฑ์สุดท้ายเรื่องการเป็นตัวแทนที่ดี พบว่าคำเรียกข้าวบอกลมวดทั้งห้าคำสามารถใช้หมายถึงข้าวในรูปลักษณะหลักได้เป็นอย่างดี และยังเป็นตัวแทนของคำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจงที่แสดงรูปลักษณะย่อยได้ด้วย ดังตัวอย่างกรณีของคำว่า com /kx:m1/ <ข้าวที่เป็นอาหาร ข้าวเจ้าหุงสุก> สามารถจะหมายถึงความถึง com ในรูปลักษณะย่อยอื่นๆ ที่แตกต่างกันไปตามลักษณะปลีกย่อยได้ เช่น คำว่า com สามารถหมายถึงความถึง com cháo /kx:m1 ca:i1/ <ข้าวเจ้าหุงสุก ไหม้ติดกันหม้อ> หรือ com trắng /kx:m1 caŋ1/ <ข้าวเจ้าหุงสุก สีขาว> ได้ เป็นต้น

จากหลักเกณฑ์การระบุคำเรียกข้าวบอกลมวดทั้งห้าประการ ภาษาเวียดนามจึงมีคำเรียกข้าวบอกลมวด 5 คำ คือ lúa, gao, com, cháo, xôi ตามที่กล่าวข้างต้น ซึ่งทั้งหมดเป็นคำที่จัดระดับความสัมพันธ์ทางความหมายแล้วอยู่ในระดับเดียวกัน

5.2 องค์ประกอบทางความหมายของคำเรียกข้าวภาษาเวียดนาม

เมื่อพิจารณาจำนวนคำเรียกข้าวจากรายการคำเรียกข้าวทุกภาษา จะเห็นได้ว่าภาษาเวียดนามมีจำนวนคำเรียกข้าวมากที่สุด ทั้งที่เป็นคำเรียกข้าวบอกลมวดและคำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจง

กล่าวคือ มีจำนวนคำเรียกข้าวทั้งสิ้น 27 คำ แบ่งเป็นคำเรียกข้าวบอกลมวด 5 คำ และคำเรียกข้าว เฉพาะเจาะจงอีก 22 คำ ซึ่งสามารถนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบทางความหมาย และจัดจำพวกแบบ ชาวบ้านได้ ดังที่จะนำเสนอเป็นหัวข้อต่อไปนี้

5.2.1 องค์ประกอบทางความหมายของคำเรียกข้าวบอกลมวดภาษาเวียดนาม

ในรายการคำเรียกข้าวภาษาเวียดนาม มีคำเรียกข้าวบอกลมวด 5 คำ ได้แก่ lúa, gao, com, cháo, xôi เมื่อพินิจความหมายของคำเรียกข้าวบอกลมวดทั้ง 5 คำแล้ว พบว่าคำเรียกข้าวบอกลมวดในภาษาเวียดนามมีความหมายแตกต่างกันด้วยมิติแห่งความแตกต่าง 4 มิติ ได้แก่ ความเป็นพืช ความเป็นอาหาร ความเหนียว การปรุงสุกโดยใช้น้ำมาก ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1) ความเป็นพืช

ความเป็นพืชเป็นมิติแห่งความแตกต่างทางความหมายที่ได้จากการบรรยายความหมายของ คำเรียกข้าวบอกลมวดโดยผู้บอกภาษาและได้จากการอ้างอิงจากข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์ของข้าว กล่าวคือ ในทางวิทยาศาสตร์ข้าวจัดเป็นพืชชนิดหนึ่ง (ซึ่งตามปกติแล้วพืชชนิดหนึ่งสามารถอยู่ใน รูปสภาพที่เป็นเมล็ดหรือลำต้นก็ได้ เนื่องจากทั้งเมล็ดพืชและลำต้นพืชต่างก็ถือว่าเป็นพืช เช่นเดียวกัน เพียงแต่อยู่ในช่วงวัยที่ต่างกัน คือ เมล็ดพืชเป็นพืชในช่วงวัยเด็กก่อนจะเจริญเติบโตไป เป็นลำต้นพืช ในขณะที่ลำต้นพืชเป็นพืชในช่วงวัยผู้ใหญ่ที่สามารถขยายพันธุ์ออกเป็นเมล็ดพืชได้ ต่อไป) ในการบรรยายความหมายโดยผู้บอกภาษาก็มีมุมมองว่าข้าวเป็นพืชชนิดหนึ่งเช่นเดียวกับ ทางวิทยาศาสตร์ ทว่าจากมุมมองของผู้บอกภาษา ข้าวยังสามารถแปรสภาพจากพืชกลายเป็นสิ่งอื่น ที่ไม่ใช่พืชได้ด้วย อันเป็นมุมมองที่ต่างจากทางวิทยาศาสตร์ ดังนั้นความเป็นพืชหรือไม่เป็นพืชจึง เป็นมิติแห่งความแตกต่างประการแรกที่ทำให้คำเรียกข้าวบอกลมวดมีความหมายต่างกัน โดยใช้ อรรถลักษณะอย่างย่อคือ [+ พืช] และ [- พืช] แทนข้อความเต็มว่า [+ ความเป็นพืช] และ [- ความเป็นพืช] เพื่อระบุว่าคำเรียกข้าวนั้นมีความเป็นพืชหรือไม่

[+ พืช] หมายถึง มีความเป็นพืช ซึ่งคำเรียกข้าวที่มีอรรถลักษณะนี้ ได้แก่ lúa

[- พืช] หมายถึง ไม่มีความเป็นพืช ซึ่งคำเรียกข้าวที่มีอรรถลักษณะนี้ ได้แก่ gao, com, cháo, xôi

อนึ่งมิติแห่งความแตกต่างเรื่องความเป็นพืชนั้นเป็นมิติที่วิเคราะห์มาจากการตอบคำถาม ของผู้บอกภาษา กล่าวคือ เมื่อสอบถามผู้บอกภาษาว่า < lúa คืออะไร > ผู้ตอบภาษาตอบว่า < lúa คือ พืช > ทว่าเมื่อถามว่า < gao, com, cháo, xôi เป็นพืชใช่หรือไม่ > กลับได้คำตอบว่า “ไม่ใช่” เพราะฉะนั้น lúa จึงมีความเป็นพืช แต่ gao, com, cháo, xôi ไม่มี นอกจากนั้นเมื่อสอบถามเพื่อ เปรียบต่างความหมายของคำสองคำ ระหว่างคำว่า lúa กับ gao ผู้บอกภาษาบรรยายว่า lúa คือ พืช เป็นต้นพืชหรือเป็นเมล็ดพืชที่มีเปลือกแข็ง ในขณะที่ gao เป็นเมล็ดที่ไม่มีเปลือกแข็ง แล้วไม่ใช่พืช อีกต่อไป เพราะเมื่อเอาเปลือกแข็งออกความเป็นพืชก็จะหมดไป ไม่สามารถเจริญเติบโตต่อไปได้

นั่นหมายความว่าตามมุมมองของผู้บอกภาษามองว่าคุณสมบัติความเป็นพืชของข้าว คือ การเป็นลำต้นในกรณีของต้นพืช และการมีเปลือกแข็งในกรณีของเมล็ดพืช ถ้าเมล็ดนั้นยังมีเปลือกแข็งห่อหุ้มอยู่ก็ถือว่าเมล็ดนั้นยังเป็นพืชในรูปของเมล็ดพืช ถ้าเมล็ดนั้นไม่มีเปลือกแข็งห่อหุ้มแล้วก็ไม่ถือว่าเมล็ดนั้นเป็นพืช เป็นเพียงเมล็ดที่แปรสภาพมาจากเมล็ดพืช

2) ความเป็นอาหาร

ความเป็นอาหารหรือการปรุงสุกเป็นอาหารเป็นมิติแห่งความแตกต่าง ที่โดยหลักแล้วใช้กับคำเรียกข้าวที่ไม่มีอรรถลักษณะของความเป็นพืช [- พืช] เนื่องจากคำศัพท์ที่มีอรรถลักษณะของความเป็นพืช [+ พืช] ย่อมหมายความว่า เป็นสิ่งที่ยังไม่ได้ปรุงสุกเป็นอาหารอยู่แล้ว [- อาหาร] มิติแห่งความแตกต่างนี้ได้มาจากการบรรยายความหมายของคำศัพท์โดยผู้บอกภาษา หลังจากที่ผู้บอกภาษาเวียดนามได้ให้ข้อมูลว่าคำเรียกข้าวบอกหมวดในภาษาเวียดนามนั้นมีคำหนึ่งคำที่หมายถึงพืช คือ lúa และคำอื่นที่ไม่ได้หมายถึงพืช คือ gao, com, cháo, xôi ผู้วิจัยจึงสอบถามหาความแตกต่างต่อไปว่า <ถ้าเช่นนั้น คำว่า gao, com, cháo, xôi แตกต่างกันอย่างไร> ซึ่งผู้บอกภาษาต่างให้คำตอบในทำนองว่า <gao ยังไม่ได้ปรุงสุก แต่ com, cháo, xôi ปรุงสุกแล้วกินได้ gao กินไม่ได้> เป็นต้น จากตัวอย่างคำกล่าวของผู้บอกภาษาทำให้เห็นได้ว่า ผู้บอกภาษาเวียดนามใช้มิติแห่งความแตกต่างเรื่องความเป็นอาหารเป็นมิติประการที่สองเพื่อแบ่งแยกคำเรียกข้าวบอกหมวดที่ไม่มีอรรถลักษณะของความเป็นพืชให้มีความหมายแตกต่างกัน โดยใช้อรรถลักษณะอย่างย่อ คือ [+ อาหาร] และ [- อาหาร] แทนข้อความเต็มว่า [+ การปรุงสุกใช้เป็นอาหารกินได้] และ [- การปรุงสุกใช้เป็นอาหารกินได้] เพื่อระบุว่าคำเรียกข้าวนั้นมีการปรุงสุกใช้เป็นอาหารกินได้หรือไม่

[+ อาหาร] หมายถึง มีการปรุงสุกเป็นอาหาร ซึ่งคำเรียกข้าวที่มีอรรถลักษณะนี้ ได้แก่ com, cháo, xôi

[- อาหาร] หมายถึง ไม่มีการปรุงสุกเป็นอาหาร ซึ่งคำเรียกข้าวที่มีอรรถลักษณะนี้ ได้แก่ gao, lúa

3) ความเหนียว

ความเหนียวหรือการปรุงสุกแล้วเหนียวเป็นมิติแห่งความแตกต่างที่ใช้กับคำเรียกข้าวบอกหมวดที่มีความเป็นอาหาร เนื่องจากลักษณะธรรมชาติของความเหนียวจะมองเห็นได้ก็ต่อเมื่อมีการปรุงสุกเป็นอาหารแล้วเท่านั้น ด้วยการบรรยายความหมายของคำศัพท์โดยผู้บอกภาษา จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่าข้าวที่ปรุงสุกแล้วมีทั้งที่มีความเหนียวและไม่มีความเหนียว ดังตัวอย่างเช่น เมื่อถามผู้บอกภาษาว่า <com, cháo, xôi แตกต่างกันอย่างไร> ก็ได้รับคำตอบในแนวทางเดียวกันว่า <xôi ปรุงสุกจากข้าวเหนียว สุกแล้วเมล็ดเกาะตัวกัน มีสภาพเหนียว> ในขณะที่ <com ปรุงสุกจากข้าวสารข้าวเจ้า ไม่มีสภาพเหนียว และ cháo ปรุงสุกจากข้าวสารหรือแป้งข้าวไม่มีสภาพเหนียว> เป็นต้น นั่นหมายความว่าเมื่อข้าวปรุงสุกแล้วจะมีความเหนียวหรือไม่ขึ้นอยู่กับชนิดของข้าวที่นำมาปรุงสุก ถ้านำข้าวเจ้ามาปรุงสุกก็จะไม่เหนียว แต่ถ้านำข้าวเหนียวมาปรุงสุกก็จะเหนียว ด้วยเหตุนี้

ความเหนียวหรือการปรุงสุกแล้วเหนียวจึงเป็นมิติแห่งความแตกต่างประการหนึ่งที่ทำให้คำเรียกข้าวบอกลมวมีความหมายแตกต่างกัน โดยใช้หรือรรถลักษณะอย่างย่อว่า [+ เหนียว] และ [- เหนียว] เพื่อระบุว่าคำเรียกข้าวบอกลมวนั้นมีความเหนียวหลังจากปรุงสุกแล้วหรือไม่

[+ เหนียว] หมายถึง มีความเหนียวหลังจากปรุงสุกแล้ว ซึ่งคำเรียกข้าวบอกลมวที่ใช้หรือรรถลักษณะนี้ ได้แก่ xói

[- เหนียว] หมายถึง ไม่มีความเหนียวหลังจากปรุงสุกแล้ว ซึ่งคำเรียกข้าวบอกลมวที่ใช้หรือรรถลักษณะ ได้แก่ com, cháo

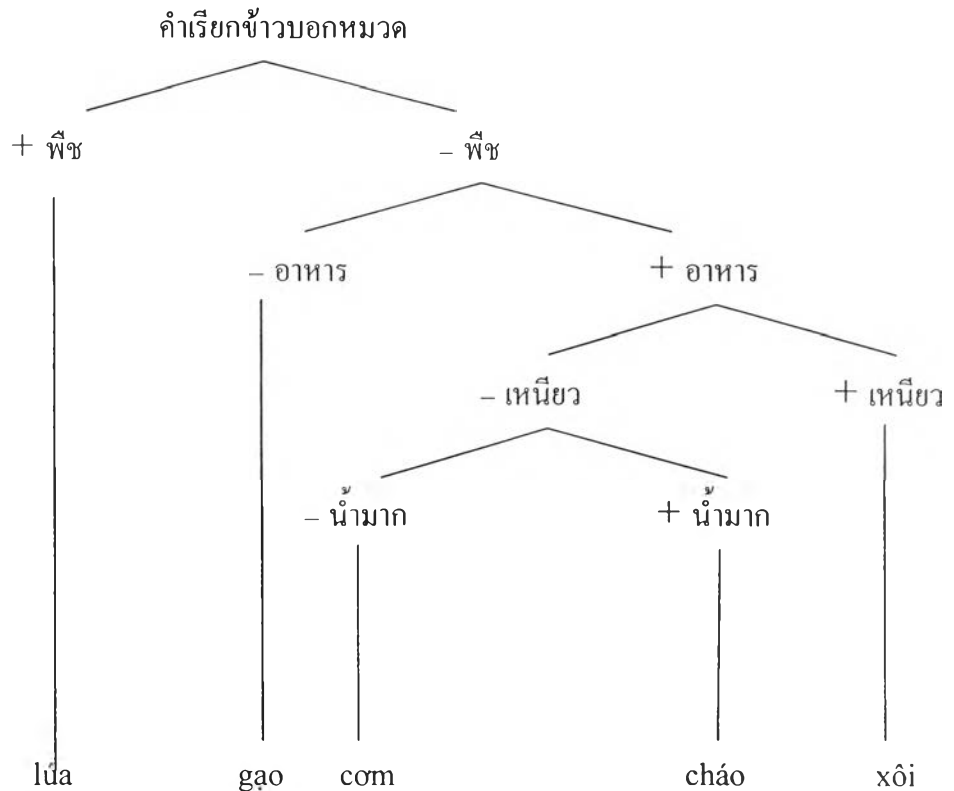
4) การปรุงสุกโดยใช้น้ำมาก

การปรุงสุกโดยใช้น้ำมากเป็นมิติแห่งความแตกต่างที่ใช้กับคำเรียกข้าวบอกลมวที่ไม่มีความเหนียว ซึ่งข้าวที่ปรุงสุกแล้วไม่เหนียวสามารถปรุงโดยใช้น้ำมากหรือไม่ก็ได้ ดังที่ผู้บอกภาษาได้บรรยายความหมายของคำศัพท์ xói, com, cháo ไว้ว่า xói มีความเหนียว แต่ com กับ cháo ไม่มีความเหนียว ซึ่งเมื่อสอบถามผู้บอกภาษาต่อไปว่า com กับ cháo แตกต่างกันอย่างไร ผู้บอกภาษาแต่ละคนจะให้ข้อมูลที่หลากหลาย โดยสรุปความได้ดังนี้ com เป็นข้าวเจ้าที่ปรุงสุกด้วยการหุงที่ใช้น้ำพอเหมาะ เวลาสุกก็จะ่วนดีมีน้ำปานกลาง ในขณะที่ cháo เป็นข้าวหรือแป้งปรุงสุกด้วยการต้มที่ต้องใช้น้ำปริมาณมาก เวลาสุกก็จะมีเมล็ดข้าวหรือเนื้อแป้งลอยอยู่ในน้ำเหลวๆ เพราะฉะนั้นการมีน้ำมากจึงเป็นมิติแห่งความแตกต่างประการหนึ่งที่ทำให้คำเรียกข้าวบอกลมวมีความหมายแตกต่างกัน โดยใช้หรือรรถลักษณะอย่างย่อว่า [+ น้ำมาก] และ [- น้ำมาก] เพื่อระบุว่าคำเรียกข้าวบอกลมวนั้นมีการปรุงสุกโดยใช้น้ำมากหรือไม่

[+ น้ำมาก] หมายถึง มีการปรุงสุกโดยใช้น้ำมาก ซึ่งคำเรียกข้าวบอกลมวที่ใช้หรือรรถลักษณะนี้บรรยายความหมายได้แก่ cháo

[- น้ำมาก] หมายถึง ไม่มีการปรุงสุกโดยใช้น้ำมาก ซึ่งคำเรียกข้าวบอกลมวที่ใช้หรือรรถลักษณะนี้บรรยายความหมายได้แก่ com

ผลการวิเคราะห์ห้วงค์ประกอบทางความหมายและมิติแห่งความแตกต่างของคำเรียกข้าวบอกลมวในภาษาเวียดนาม สามารถนำเสนอเป็นแผนภูมิโครงสร้างต้นไม้ในภาพที่ 5.1 ได้ดังนี้

ภาพที่ 5.1 โครงสร้างต้นไม้แสดงองค์ประกอบทางความหมายของคำเรียกข้าวบอกลมวดในภาษาเวียดนาม

จากภาพที่ 5.1 จะเห็นได้ว่าระบบอรรถลักษณะของคำเรียกข้าวบอกลมวดในภาษาเวียดนาม มีความแตกต่างทางความหมาย โดยประการแรกแบ่งคำเรียกข้าวบอกลมวดออกเป็นคำเรียกข้าวที่เป็นพืช (อันได้แก่ คำว่า lúa) และคำเรียกข้าวที่ไม่ได้เป็นพืช (อันได้แก่ คำว่า gao, com, cháo, xôi) ประการต่อมา ในกลุ่มของคำเรียกข้าวที่ไม่ได้เป็นพืชก็สามารถแบ่งออกเป็นคำเรียกข้าวที่ยังไม่ได้ปรุงสุกเป็นอาหาร (อันได้แก่ คำว่า gao) และคำเรียกข้าวที่ปรุงสุกแล้วใช้เป็นอาหารได้ (อันได้แก่ คำว่า com, cháo, xôi) หลังจากนั้นคำเรียกข้าวกลุ่มที่เป็นอาหารก็ยังแบ่งออกไปอีกเป็นคำเรียกข้าวที่ปรุงสุกแล้วเหนียว (อันได้แก่ คำว่า xôi) และคำเรียกข้าวที่ปรุงสุกแล้วไม่เหนียว (อันได้แก่ คำว่า com, cháo) ในท้ายที่สุดคำเรียกข้าวที่ปรุงสุกแล้วไม่เหนียวจึงแบ่งออกเป็นคำเรียกข้าวที่ปรุงสุกโดยใช้น้ำมาก (อันได้แก่ คำว่า cháo) และคำเรียกข้าวที่ปรุงสุกโดยไม่ต้องใช้น้ำไม่มากนัก (อันได้แก่ คำว่า com)

นอกจากการแสดงองค์ประกอบทางความหมายของคำเรียกข้าวบอกลมวดในภาษาเวียดนามด้วยแผนภูมิโครงสร้างต้นไม้ดังที่นำเสนอข้างต้นแล้ว ก็ยังสามารถพรรณนาความหมายของคำเรียกข้าวทั้งห้าคำด้วยการแจกแจงองค์ประกอบโดยใช้อรรถลักษณะดังต่อไปนี้

lúa	gao	com	cháo	xôi
+ พืช	- พืช	- พืช	- พืช	- พืช
- อาหาร	- อาหาร	+ อาหาร	+ อาหาร	+ อาหาร
		- เหนียว	- เหนียว	+ เหนียว
		- น้ามาก	+ น้ามาก	

เมื่อนำเสนอผลการวิเคราะห์องค์ประกอบทางความหมายของคำเรียกข้าวบอกลมวดในภาษาเวียดนามเสร็จเรียบร้อยแล้ว ก็จะได้วิเคราะห์องค์ประกอบทางความหมายของคำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจงที่มีระดับความสัมพันธ์ทางความหมายอยู่ภายใต้คำเรียกข้าวบอกลมวดแต่ละคำ ซึ่งในการนำเสนอจะแสดงผลการวิเคราะห์ของคำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจงเป็นกลุ่มๆตามคำเรียกข้าวบอกลมวดที่อยู่เหนือกว่า โดยเรียงลำดับดังนี้ คำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจงที่อยู่ภายใต้คำว่า lúa คำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจงที่อยู่ภายใต้คำว่า com คำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจงที่อยู่ภายใต้คำว่า cháo และคำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจงที่อยู่ภายใต้คำว่า xôi ในส่วนของรูปแบบการนำเสนอผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของคำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจงมีโครงสร้างเช่นเดียวกับการวิเคราะห์องค์ประกอบของคำเรียกข้าวบอกลมวด ต่อไปจะเป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์องค์ประกอบทางความหมายของคำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจงแต่ละกลุ่มที่อยู่ภายใต้คำเรียกข้าวบอกลมวดแต่ละคำ

5.2.2 องค์ประกอบทางความหมายของคำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจงภาษาเวียดนาม

ในรายการคำเรียกข้าวภาษาเวียดนาม มีคำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจง 22 คำ ซึ่งคำเรียกข้าวทั้งหลายเหล่านี้สามารถจัดอยู่ภายใต้คำว่า lúa, gao, com, cháo, xôi ซึ่งเป็นคำเรียกข้าวบอกลมวดคำใดคำหนึ่งได้ คำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจงใดๆที่อยู่ภายใต้คำเรียกข้าวบอกลมวดคำหนึ่งย่อมมีองค์ประกอบทางความหมายร่วมกับคำเรียกข้าวบอกลมวดคำนั้น เช่น คำว่า cây lúa จัดอยู่ภายใต้คำว่า lúa จึงย่อมมีองค์ประกอบ [+ พืช] และ [- อาหาร] เช่นเดียวกับ lúa การนำเสนอผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของคำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจงจะแสดงเป็นหัวข้อตามชุดต่างๆของคำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจงที่ขึ้นอยู่กับคำเรียกข้าวบอกลมวดซึ่งเป็นคำรวมหมู่ ดังที่จะนำเสนอต่อไปนี้

5.2.2.1 คำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจงที่อยู่ภายใต้คำว่า lúa

จากรายการคำเรียกข้าวภาษาเวียดนาม พบว่าคำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจงที่อยู่ภายใต้คำว่า lúa มีทั้งสิ้น 7 คำ ได้แก่ mạ, thóc, cây lúa, lúa con gái, lúa rỗ, thóc giông, thóc lép เนื่องจากเมื่อสอบถามผู้บอกภาษาแล้ว ต่างให้ข้อมูลว่าคำทั้งเจ็ดนี้เป็นประเภทหนึ่งของ lúa นอกจากนั้น ยังพบว่า lúa con gái, lúa rỗ เป็นประเภทหนึ่งของ cây lúa จึงจัดอยู่ภายใต้ cây lúa และ thóc giông, thóc lép เป็นประเภทหนึ่งของ thóc จึงจัดอยู่ภายใต้ thóc

เมื่อพินิจความหมายของคำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจงทั้ง 7 คำที่อยู่ภายใต้คำว่า lúa พบว่าคำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจงเหล่านี้มีความแตกต่างกันด้วยมิติแห่งความแตกต่าง 4 มิติ คือ ความ

เป็นต้นพีชหรือเมล็ดพีช การโตเต็มที่แล้วหรือยังไม่โตเต็มที่ ความมีรวงอ่อนสีเขียวหรือมีรวงแก่สีน้ำตาล การเจริญเติบโตต่อไปได้หรือไม่ได้ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1) ความเป็นต้นพีชหรือเมล็ดพีช

ความเป็นต้นพีชหรือเมล็ดพีชเป็นมิติแห่งความแตกต่างที่ได้จากการอ้างอิงข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์และจากการบรรยายความหมายของคำเรียกข้าวโดยผู้บอกภาษา ตามธรรมชาติแล้วพีชชนิดหนึ่งสามารถอยู่ในรูปสภาพที่เป็นต้นพีชหรือเมล็ดพีชก็ได้ซึ่งเป็นเรื่องที่คุณบอกภาษาเวียดนามก็รับรู้อยู่ จึงแบ่งคำเรียกข้าวบอกหมวดคำว่า lúa ออกเป็น lúa ที่เป็นต้นพีช และ lúa ที่เป็นเมล็ดพีช ซึ่งสังเกตได้จากการตอบคำถามของผู้บอกภาษาเมื่อถามว่า mạ, thóc, cây lúa, lúa con gái, lúa rỗi, thóc giống, thóc lép แตกต่างกันอย่างไร ผู้บอกภาษาก็ให้คำตอบว่า mạ, cây lúa, lúa con gái, lúa rỗi เป็นต้นพีช ส่วน thóc, thóc giống, thóc lép เป็นเมล็ดพีช เพราะฉะนั้นความเป็นต้นพีชหรือเมล็ดพีชจึงเป็นมิติแห่งความแตกต่างประการแรกที่ทำให้คำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจงที่อยู่ภายใต้คำว่า lúa มีความหมายต่างกัน โดยใช้บรรดลัทธิอย่างย่อว่า [+ เมล็ด] และ [- เมล็ด] เพื่อระบุว่าคำเรียกข้าวนี้มีความเป็นต้นพีชหรือเมล็ดพีช

[+ เมล็ด] หมายถึง เป็นเมล็ดพีช ซึ่งคำเรียกข้าวที่มีบรรดลัทธิเช่นนี้ ได้แก่ thóc, thóc giống, thóc lép

[- เมล็ด] หมายถึง เป็นต้นพีช ซึ่งคำเรียกข้าวที่มีบรรดลัทธิเช่นนี้ ได้แก่ mạ, cây lúa, lúa con gái, lúa rỗi

2) การโตเต็มที่แล้วหรือยังไม่โตเต็มที่

การโตเต็มที่แล้วหรือยังไม่โตเต็มที่ เป็นมิติแห่งความแตกต่างที่ใช้กับคำเรียกข้าวที่มีบรรดลัทธิของความเป็นต้นพีช (mạ กับ cây lúa) เป็นมิติแห่งความแตกต่างที่ได้จากการอ้างอิงข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์และจากการบรรยายความหมายของคำเรียกข้าวโดยผู้บอกภาษา ตามธรรมชาติแล้วต้นพีชชนิดหนึ่งสามารถแบ่งช่วงวัยตามการเจริญเติบโตได้เป็นหลายช่วง ซึ่งในที่นี้จากข้อมูลพบว่าผู้บอกภาษาเวียดนามแบ่งช่วงวัยของต้นพีชออกเป็นสองช่วงใหญ่ ๆ คือ ช่วงที่ยังไม่โตเต็มที่คือยังไม่ออกดอกออกรวง และช่วงที่โตเต็มที่คือออกกรวงแล้ว จึงแบ่งคำเรียกข้าวบอกหมวดคำว่า lúa ออกเป็น lúa ที่เป็นต้นพีชยังไม่โตเต็มที่ (mạ) และ lúa ที่เป็นต้นพีชโตเต็มที่แล้ว (cây lúa) ซึ่งสังเกตได้จากการตอบคำถามของผู้บอกภาษา เมื่อถามว่า mạ กับ cây lúa แตกต่างกันอย่างไร ผู้บอกภาษาก็ให้คำตอบว่า mạ เป็น lúa ต้นอ่อนที่ยังไม่โตเต็มที่คือยังไม่ออกดอกออกรวง ส่วน cây lúa เป็น lúa ที่โตแล้วคือออกกรวงแล้ว เพราะฉะนั้นการโตเต็มที่แล้วหรือยังไม่โตเต็มที่จึงเป็นมิติแห่งความแตกต่างประการต่อมาที่ทำให้คำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจงที่อยู่ภายใต้คำว่า lúa มีความหมายต่างกัน โดยใช้บรรดลัทธิอย่างย่อว่า [+ โตแล้ว] และ [- โตแล้ว] เพื่อระบุว่าคำเรียกข้าวนี้มีการโตเต็มที่แล้วหรือยังไม่โตเต็มที่

[+ โตแล้ว] หมายถึง โตเต็มที่แล้วคือออกรวงแล้ว ซึ่งคำเรียกข้าวที่มีอรรถลักษณะนี้ ได้แก่ cây lúa, lúa con gái, lúa rồ

[- โตแล้ว] หมายถึง ยังไม่โตเต็มที่คือยังไม่ออกดอกออกรวง ซึ่งคำเรียกข้าวที่มีอรรถลักษณะนี้ ได้แก่ mạ

3) ความมีรวงอ่อนสีเขียวหรือมีรวงแก่สีน้ำตาล

ความมีรวงอ่อนสีเขียวหรือมีรวงแก่สีน้ำตาลเป็นมิติแห่งความแตกต่างที่ใช้กับคำเรียกข้าวที่มีอรรถลักษณะของการโตเต็มที่แล้ว (cây lúa) เป็นมิติแห่งความแตกต่างที่ได้จากการอ้างอิงข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์และจากการบรรยายความหมายของคำเรียกข้าวโดยผู้บอกภาษาตามธรรมชาติ ต้นข้าวที่โตเต็มที่แล้วจะออกรวงที่มีเมล็ดข้าว ซึ่งจะต้องใช้ระยะเวลาสักกระยะหนึ่งรวงข้าวจึงจะสุก ผู้บอกภาษาเวียดนามเองก็แบ่งต้นข้าวที่มีรวงออกเป็นต้นข้าวที่มีรวงอ่อนและต้นข้าวที่มีรวงสุก จึงแบ่งคำเรียกข้าวบอกหมวดคำว่า cây lúa ออกเป็น cây lúa ที่มีรวงอ่อน (lúa con gái) และ cây lúa ที่มีรวงสุก (lúa rồ) ซึ่งสังเกตได้จากการตอบคำถามของผู้บอกภาษาเมื่อถามว่า lúa con gái กับ lúa rồ แตกต่างกันอย่างไร ผู้บอกภาษาก็ให้คำตอบว่า lúa con gái เป็น cây lúa ที่มีรวงอ่อน ส่วน lúa rồ เป็น cây lúa ที่รวงสุกแล้ว พร้อมเก็บเกี่ยวได้ เพราะฉะนั้นความมีรวงอ่อนสีเขียวหรือมีรวงแก่สีน้ำตาลจึงเป็นมิติแห่งความแตกต่างอีกประการหนึ่งที่ทำให้คำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจงที่อยู่ภายใต้คำว่า lúa มีความหมายต่างกัน โดยใช้อรรถลักษณะอย่างย่อว่า [+ รวงสุก] และ [- รวงสุก] เพื่อระบุว่าคำเรียกข้าวนั้นมีความมีรวงอ่อนสีเขียวหรือมีรวงแก่สีน้ำตาล

[+ รวงสุก] หมายถึง มีรวงแก่สีน้ำตาล ซึ่งคำเรียกข้าวที่มีอรรถลักษณะนี้ ได้แก่ lúa rồ

[- รวงสุก] หมายถึง มีรวงอ่อนสีเขียว ซึ่งคำเรียกข้าวที่มีอรรถลักษณะนี้ ได้แก่ lúa con gái

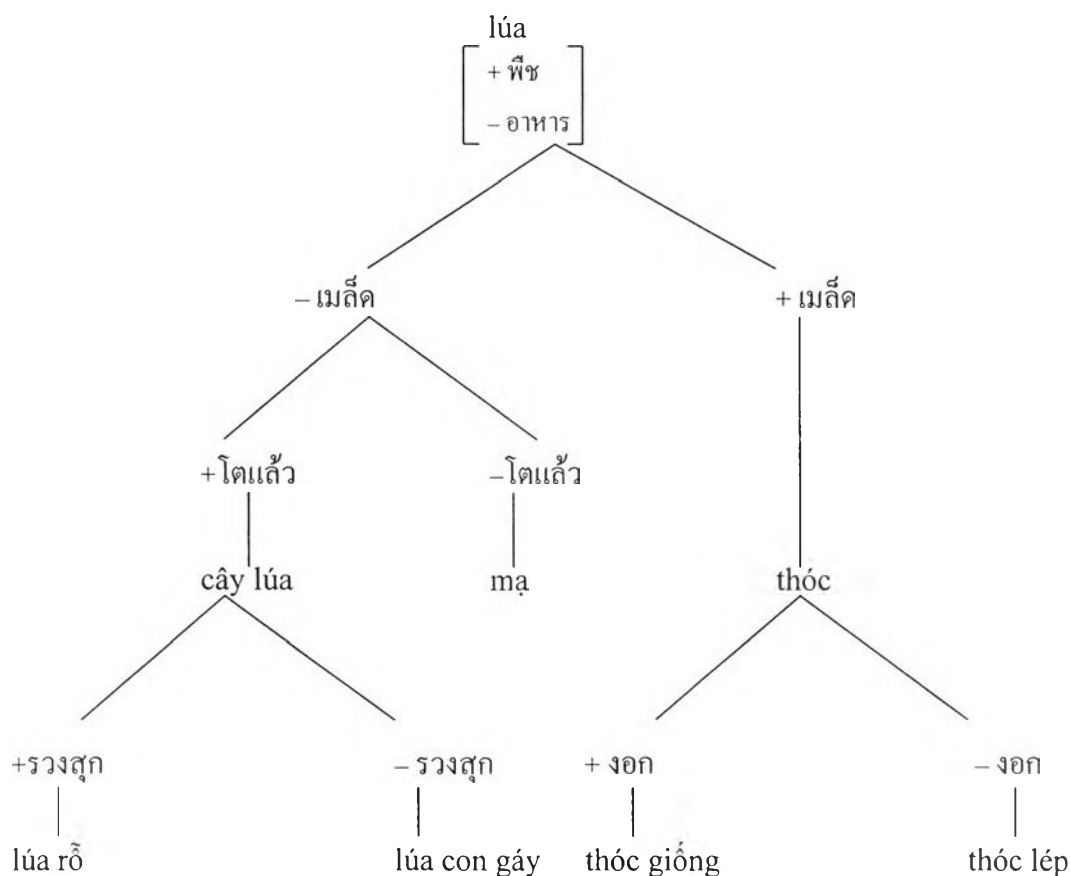
4) การเจริญเติบโตต่อไปได้หรือไม่

การเจริญเติบโตต่อไปได้หรือไม่ เป็นมิติแห่งความแตกต่างที่ใช้กับคำเรียกข้าวที่ไม่มีอรรถลักษณะของความเป็นต้นพืชคือเป็นเมล็ดพืช (thóc) เป็นมิติแห่งความแตกต่างที่ได้จากการบรรยายความหมายของคำเรียกข้าวโดยผู้บอกภาษา กล่าวคือ เมื่อสอบถามข้อมูลจากผู้บอกภาษาว่า thóc มี thóc อะไรบ้าง จึงได้คำว่า thóc giống ซึ่งหมายถึง thóc ที่เมล็ดดี นำไปเพาะปลูก และ thóc lép ซึ่งหมายถึง thóc ที่เมล็ดลีบ ปลูกไม่ขึ้น เพราะฉะนั้นการเจริญเติบโตต่อไปได้หรือไม่จึงเป็นมิติแห่งความแตกต่างอีกประการหนึ่งที่ทำให้คำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจงที่อยู่ภายใต้คำว่า lúa มีความหมายต่างกัน โดยใช้อรรถลักษณะอย่างย่อว่า [+ งอก] และ [- งอก] เพื่อระบุว่าคำเรียกข้าวนั้นมีการเจริญเติบโตต่อไปได้หรือไม่

[+ งอก] หมายถึง มีการเจริญเติบโตต่อไปได้ ซึ่งคำเรียกข้าวที่มีอรรถลักษณะนี้ ได้แก่ thóc giống

[- งอก] หมายถึง ไม่มีการเจริญเติบโตต่อไปได้ ซึ่งคำเรียกข้าวที่มีอรรถลักษณะนี้ได้แก่ thóc lép

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบและมิติแห่งความแตกต่างทางความหมายของคำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจงที่อยู่ภายใต้คำว่า lúa ในภาษาเวียดนาม สามารถนำเสนอเป็นแผนภูมิโครงสร้างต้นไม้ได้ดังนี้

ภาพที่ 5.2 โครงสร้างต้นไม้แสดงองค์ประกอบทางความหมายของคำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจงที่อยู่ภายใต้คำว่า lúa

นอกจากการแสดงด้วยภาพที่ 5.2 ข้างต้นแล้ว ก็ยังสามารถพรรณนาความหมายของคำเรียกข้าวทั้ง 7 คำด้วยการแจกแจงองค์ประกอบโดยใช้อรรถลักษณะ ซึ่งคำศัพท์ทั้งเจ็ดมีองค์ประกอบของ [+ พืช] และ [- อาหาร] เช่นเดียวกับคำว่า lúa ในการพรรณนาความหมายจึงไม่จำเป็นต้องแสดงองค์ประกอบทั้งสองแต่รับทราบว่ามีอยู่ ตามที่แสดงไว้ดังนี้

lúa rỗ	lúa con gáy	thóc giống	thóc lép										
<table border="1" style="border-collapse: collapse; width: 60px; height: 60px;"> <tr><td style="text-align: center;">- เมล็ด</td></tr> <tr><td style="text-align: center;">+ โตแล้ว</td></tr> <tr><td style="text-align: center;">+ รวงสุก</td></tr> </table>	- เมล็ด	+ โตแล้ว	+ รวงสุก	<table border="1" style="border-collapse: collapse; width: 60px; height: 60px;"> <tr><td style="text-align: center;">- เมล็ด</td></tr> <tr><td style="text-align: center;">+ โตแล้ว</td></tr> <tr><td style="text-align: center;">- รวงสุก</td></tr> </table>	- เมล็ด	+ โตแล้ว	- รวงสุก	<table border="1" style="border-collapse: collapse; width: 60px; height: 60px;"> <tr><td style="text-align: center;">+ เมล็ด</td></tr> <tr><td style="text-align: center;">+ งอก</td></tr> </table>	+ เมล็ด	+ งอก	<table border="1" style="border-collapse: collapse; width: 60px; height: 60px;"> <tr><td style="text-align: center;">+ เมล็ด</td></tr> <tr><td style="text-align: center;">- งอก</td></tr> </table>	+ เมล็ด	- งอก
- เมล็ด													
+ โตแล้ว													
+ รวงสุก													
- เมล็ด													
+ โตแล้ว													
- รวงสุก													
+ เมล็ด													
+ งอก													
+ เมล็ด													
- งอก													

จากการแจกแจงองค์ประกอบทางความหมายข้างต้น จะเห็นได้ว่าคำเรียกข้าว เฉพาะเจาะจงที่อยู่ภายใต้คำว่า lúa ในภาษาเวียดนาม มีองค์ประกอบทางความหมายและใช้วรรณลักษณะต่างกัน

5.2.2.2 คำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจงที่อยู่ภายใต้คำว่า gao

จากรายการคำเรียกข้าวภาษาเวียดนาม พบว่าคำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจงที่อยู่ภายใต้คำว่า gao มีทั้งสิ้น 5 คำ ได้แก่ gao giã, gao xay, gao lút, gao trắng, gao nát เนื่องจากเมื่อสอบถามผู้บอกภาษาแล้วต่างให้ข้อมูลว่าคำทั้งห้าเป็นประเภทหนึ่งของ gao

เมื่อพินิจความหมายของคำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจงทั้ง 5 คำที่อยู่ภายใต้คำว่า gao พบว่าคำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจงเหล่านี้มีความแตกต่างกันด้วยมิติแห่งความแตกต่าง 3 มิติ คือ การสีด้วยเครื่องจักรหรือการซ้อมด้วยมือ การขัดขาว การมีเมล็ดหัก ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1) การสีด้วยเครื่องจักรหรือการซ้อมด้วยมือ

การสีด้วยเครื่องจักรหรือการซ้อมด้วยมือเป็นมิติแห่งความแตกต่างที่ได้จากกรรมวิธีการนำเปลือกแข็งออกจากเมล็ดข้าวเปลือก (thóc) และได้จากการบรรยายความหมายของคำเรียกข้าวโดยผู้บอกภาษา ตามกรรมวิธีการนำเปลือกแข็งออกจากเมล็ดข้าวเปลือก สามารถกระทำด้วยเครื่องจักรคือสีข้าวเปลือกเพื่อเอาเปลือกแข็งออกแล้วขัดให้ขาวด้วยเครื่องสีข้าวในโรงสี (xay = สี) หรืออาจกระทำด้วยมือคือตำข้าวเปลือกเพื่อเอาเปลือกแข็งออกแล้วตำอีกทีเพื่อเอาเปลือกอ่อนออกที่เรียกว่าซ้อมมือก็ได้ (giã = ซ้อม) ซึ่งเป็นเรื่องที่ผู้บอกภาษาเวียดนามก็รับรู้อยู่ จึงแบ่งคำเรียกข้าวบอกหมวดคำว่า gao ออกเป็น 2 คำ คือ gao xay และ gao giã ตามการสีด้วยเครื่องจักรหรือการซ้อมด้วยมือ ซึ่งสังเกตได้จากการให้ข้อมูลของผู้บอกภาษาที่กล่าวว่า gao xay คือ gao ที่ผ่านกรรมวิธีการสีด้วยเครื่องจักรในโรงสี ส่วน gao giã คือ gao ที่ผ่านกรรมวิธีการซ้อมด้วยมือโดยการตำเบาๆ ในครก เพราะฉะนั้นการสีด้วยเครื่องจักรหรือการซ้อมด้วยมือจึงเป็นมิติแห่งความแตกต่างประการหนึ่งที่ทำให้คำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจงที่อยู่ภายใต้คำว่า gao มีความหมายต่างกัน โดยใช้วรรณลักษณะอย่างย่อว่า [+ โรงสี] และ [- โรงสี] เพื่อระบุว่าคำเรียกข้าวนั้นมีการสีด้วยเครื่องจักรหรือการซ้อมด้วยมือ

[+โรงสี] หมายถึง มีการสีด้วยเครื่องจักรในโรงสี ซึ่งคำเรียกข้าวที่มีอรรถลักษณะนี้ ได้แก่ gao xay

[-โรงสี] หมายถึง ไม่มีการสีด้วยเครื่องจักร แต่มีการซ้อมด้วยมือ ซึ่งคำเรียกข้าวที่มีอรรถลักษณะนี้ ได้แก่ gao giã

2) การมีเมล็ดหัก

การมีเมล็ดหักเป็นมิติแห่งความแตกต่างที่ได้จากลักษณะผลผลิตที่ผ่านกระบวนการแปรรูปข้าว และจากการบรรยายความหมายของคำเรียกข้าวโดยผู้บอกภาษา ลักษณะผลผลิตที่ได้จากกระบวนการแปรรูปข้าวเปลือก (thóc) เป็นข้าวสาร (gao) ทั้งด้วยวิธีการสีและวิธีการซ้อม จะทำให้ได้ทั้งเมล็ดที่ดีและเมล็ดที่หัก ซึ่งข้อมูลจากผู้บอกภาษาพบคำศัพท์ที่ใช้เรียกข้าวสาร (gao) ที่เมล็ดหัก และคำศัพท์ที่ใช้เรียกข้าวสาร (gao) ที่เมล็ดไม่หัก เพราะฉะนั้นการมีเมล็ดหักจึงเป็นมิติแห่งความแตกต่างอีกประการที่ทำให้คำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจงที่อยู่ภายใต้คำว่า gao มีความหมายต่างกัน โดยใช้อรรถลักษณะอย่างย่อว่า [+ หัก] และ [- หัก] เพื่อระบุว่าคำเรียกข้าวนั้นมีเมล็ดหักหรือไม่

[+หัก] หมายถึง มีเมล็ดหักหลังจากผ่านกระบวนการสีหรือซ้อม ซึ่งคำเรียกข้าวที่มีอรรถลักษณะนี้ ได้แก่ gao nát

[-หัก] หมายถึง ไม่มีเมล็ดหักหลังจากผ่านกระบวนการสีหรือซ้อม ซึ่งคำเรียกข้าวที่มีอรรถลักษณะนี้ ได้แก่ gao trắng, gao lút

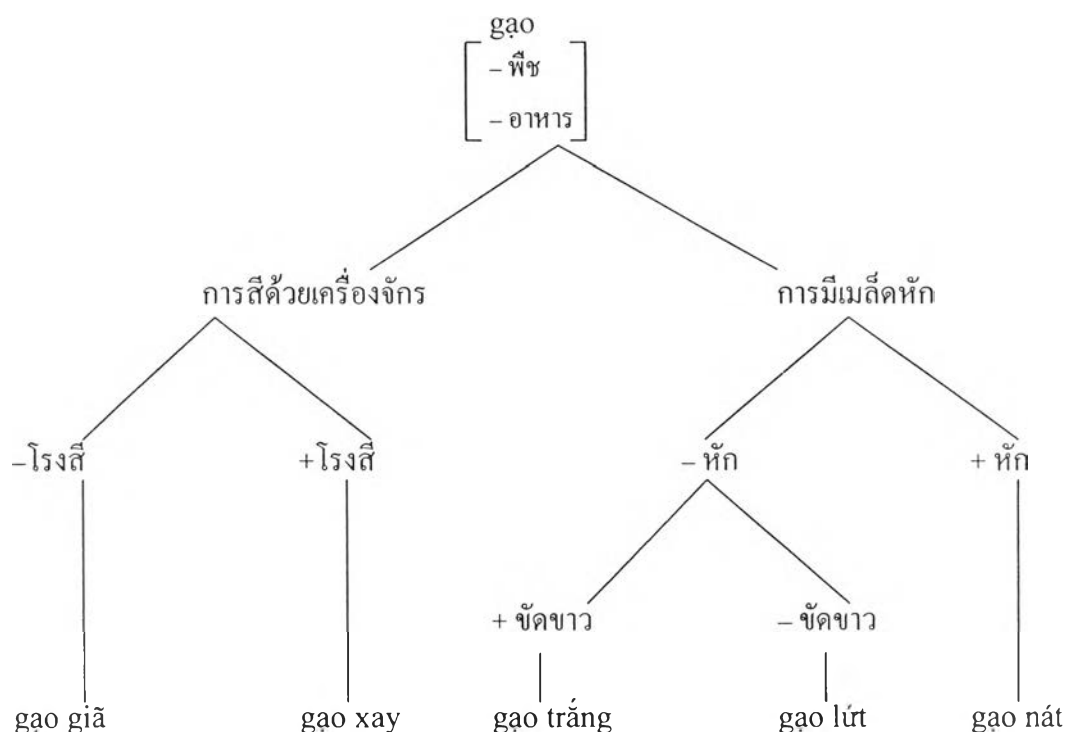
3) การขัดขาว

การขัดขาวเป็นมิติแห่งความแตกต่างที่ได้จากลักษณะธรรมชาติของเมล็ดข้าวและการบรรยายความหมายของคำเรียกข้าวโดยผู้บอกภาษา ตามธรรมชาติของเมล็ดข้าวเปลือกจะมีเปลือกหุ้มสองชั้นคือเปลือกแข็งชั้นนอกและเปลือกอ่อนชั้นใน ขั้นตอนการแปรรูปข้าวเปลือก (thóc) มาเป็นข้าวสาร (gao) จึงมีสองขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่หนึ่งคือการนำเปลือกแข็งชั้นนอกออก และขั้นตอนที่สองคือการนำเปลือกอ่อนชั้นในออกทั้งสองชั้นออก ซึ่งเป็นเรื่องที่ผู้บอกภาษาเวียดนามที่รับรู้อยู่ จึงแบ่งคำเรียกข้าวบอกหมวดคำว่า gao ออกเป็น 2 คำ คือ gao lút และ gao trắng ตามขั้นตอนการเอาเปลือกออก ซึ่งสังเกตได้จากการให้ข้อมูลของผู้บอกภาษาที่กล่าวว่า gao lút คือ gao ที่ผ่านขั้นตอนแรก ไม่มีเปลือกแข็ง แต่ยังมีเปลือกอ่อนสีน้ำตาลติดอยู่ ส่วน gao trắng คือ gao ที่ผ่านขั้นตอนที่สอง เป็นการขัดข้าวให้เปลือกอ่อนหลุดออก จนได้ข้าวสีขาว เพราะฉะนั้นการขัดขาวจึงเป็นมิติแห่งความแตกต่างอีกประการหนึ่งที่ทำให้คำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจงที่อยู่ภายใต้คำว่า gao มีความหมายต่างกัน โดยใช้อรรถลักษณะอย่างย่อว่า [+ ขัดขาว] และ [- ขัดขาว] เพื่อระบุว่าคำเรียกข้าวมีการขัดขาวหรือไม่

[+ ขัดขาว] หมายถึง มีการขัดขาว ซึ่งคำเรียกข้าวที่มีอรรถลักษณะนี้ ได้แก่ gao trắng

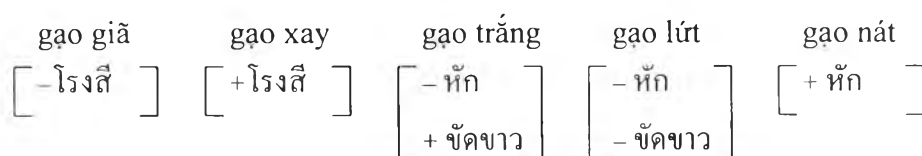
[- ขัดขาว] หมายถึง ไม่มีการขัดขาว ซึ่งคำเรียกข้าวที่มีอรรถลักษณะนี้ ได้แก่ gao lút

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบและมิติแห่งความแตกต่างทางความหมายของคำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจงที่อยู่ภายใต้คำว่า gao ในภาษาเวียดนาม สามารถนำเสนอเป็นแผนภูมิโครงสร้างต้นไม้ได้ดังนี้

ภาพที่ 5.3 โครงสร้างต้นไม้แสดงองค์ประกอบทางความหมายของคำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจงที่อยู่ภายใต้คำว่า gao

นอกจากการแสดงด้วยภาพที่ 5.3 ข้างต้นแล้ว ก็ยังสามารถพรรณนาความหมายของคำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจงทั้ง 5 คำด้วยการแจกแจงองค์ประกอบโดยใช้อรรถลักษณะ ซึ่งคำศัพท์ทั้งห้ามีองค์ประกอบของ [- พืช] และ [- อาหาร] เช่นเดียวกับคำว่า gao ในการพรรณนาความหมายจึงไม่จำเป็นต้องแสดงองค์ประกอบทั้งสองแต่รับทราบว่ามีอยู่ ตามที่แสดงไว้ดังนี้

5.2.2.3 คำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจงที่อยู่ภายใต้คำว่า com

จากรายการคำเรียกข้าวภาษาเวียดนาม พบว่าคำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจงที่อยู่ภายใต้คำว่า com มีทั้งสิ้น 7 คำ ได้แก่ com không, com trắng, com hót, com cháy, com sót, com nguội, com lam เนื่องจากเมื่อสอบถามผู้บอกภาษาแล้วต่างให้ข้อมูลว่าคำทั้งเจ็ดนี้เป็นประเภทหนึ่งของ com

เมื่อพินิจความหมายของคำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจงทั้ง 7 คำที่อยู่ภายใต้คำว่า com พบว่าคำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจงเหล่านี้มีความแตกต่างกันด้วยมิติแห่งความแตกต่าง 5 มิติ คือ กรรมวิธีปรุงสุก การปรุงแต่งเพิ่มเติม สีของเนื้อข้าว ตำแหน่งในภาชนะที่หุง อุณหภูมิความร้อน ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1) การทำให้สุก

การทำให้สุกหรือกรรมวิธีปรุงสุกเป็นมิติแห่งความแตกต่างที่ได้จากการบรรยายความหมายของคำเรียกข้าวโดยผู้บอกภาษา ในวัฒนธรรมของชาวเวียดนาม กรรมวิธีปรุงข้าวให้สุกมีหลายวิธี เช่น การหุง การหลาม การต้ม การนึ่ง เป็นต้น ตามข้อมูลที่ได้จากผู้บอกภาษา วิธีการต้มใช้กับ cháo วิธีการนึ่งปกติใช้กับ xôi ส่วนวิธีการหุงและการหลามใช้กับ com โดยแยกประเภทออกเป็น com ที่หุงสุก และ com ที่หลามสุก วิธีการหลามคือการนำข้าวใส่ลงในกระบอกไม้ไผ่ เติมน้ำให้เสมอกับข้าว แล้วอุดปากกระบอกไม้ไผ่ด้วยใบตอง หลังจากนั้นจึงนำไปกระบอกไม้ไผ่ไปเผาจนข้าวสุก เพราะฉะนั้นกรรมวิธีปรุงสุกจึงเป็นมิติแห่งความแตกต่างประการหนึ่งที่ทำให้คำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจงที่อยู่ภายใต้คำว่า com มีความหมายต่างกัน โดยใช้วรรณลักษณะแบบพหุลักษณะอย่างย่อว่า [+ หลาม] และ [+ หุง] เพื่อระบุว่าคำเรียกข้าวนั้นมีกรรมวิธีปรุงสุกด้วยการหลามหรือการหุง

[+ หลาม] หมายถึง กรรมวิธีปรุงสุกด้วยการหลาม ซึ่งคำเรียกข้าวที่มีวรรณลักษณะนี้ ได้แก่ com lam

[+ หุง] หมายถึง กรรมวิธีปรุงสุกด้วยการหลามหุง ซึ่งคำเรียกข้าวที่มีวรรณลักษณะนี้ ได้แก่ com không, com trắng, com hót, com cháy, com sót, com nguội

2) การปรุงแต่งเพิ่มเติม

การปรุงแต่งเพิ่มเติมเป็นมิติแห่งความแตกต่างที่ได้จากการบรรยายความหมายของคำเรียกข้าวโดยผู้บอกภาษาในการอธิบายคำศัพท์คำว่า com không ซึ่งถูกกล่าวว่าเป็นข้าวเจ้าหุงสุกเปล่าๆ ไม่ได้ใส่อะไร หรือไม่มีการปรุงแต่งเพิ่มเติม เพราะฉะนั้นการปรุงแต่งเพิ่มเติมจึงเป็นมิติแห่งความแตกต่างอีกประการที่ทำให้คำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจงที่อยู่ภายใต้คำว่า com มีความหมายต่างกัน โดยมิติแห่งความแตกต่างนี้ใช้วรรณลักษณะแบบเอกลักษณะอย่างย่อว่า [- ปรุงแต่ง] หรือ [+ เปล่า] เพื่อระบุว่าคำเรียกข้าวนั้น หมายถึง เป็นข้าวเจ้าหุงสุกที่ไม่มีการปรุงแต่งหรือใส่อาหารอื่นใดเพิ่มเติมลงไป ซึ่งคำเรียกข้าวที่มีวรรณลักษณะนี้ ได้แก่ com không สาเหตุที่วรรณลักษณะนี้เป็น

แบบเอกลักษณะเนื่องจากคำศัพท์ที่ใช้วรรณลักษณะ [+ ปรุงแต่ง] เช่น คำว่า com chiên <ข้าวเจ้าหุงสุก แล้วเอาไปผัดใส่เนื้อสัตว์> มีการปรุงแต่งหรือใส่อาหารอื่นเพิ่มเติมลงไปซึ่งทำให้ได้รูปแบบข้าวที่อยู่นอกเหนือขอบเขตการวิจัย จึงคัดคำศัพท์ที่ใช้วรรณลักษณะ [+ ปรุงแต่ง] เช่นนี้ออก คงเหลือคำว่า com không เป็นคำเดียวที่ใช้วรรณลักษณะ [- ปรุงแต่ง] หรือ [+ เปล่า] ซึ่งเป็นแบบเอกลักษณะภายใต้มิติแห่งความแตกต่างเรื่องการปรุงแต่งเพิ่มเติม

3) สีของเนื้อข้าว

สีของเนื้อข้าวเป็นมิติแห่งความแตกต่างที่ได้จากการบรรยายความหมายของคำเรียกข้าวโดยผู้บอกภาษาในการอธิบายคำศัพท์คำว่า com trãng ซึ่งถูกกล่าวว่าเป็นข้าวเจ้าหุงสุกลีขาว เพราะฉะนั้นสีของเนื้อข้าวจึงเป็นมิติแห่งความแตกต่างอีกประการที่ทำให้คำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจงที่อยู่ภายใต้คำว่า com มีความหมายต่างกัน โดยมิติแห่งความแตกต่างนี้ใช้วรรณลักษณะแบบเอกลักษณะอย่างย่อว่า [+ สีขาว] เพื่อระบุว่าคำเรียกข้าวนี้หมายถึง เป็นข้าวเจ้าหุงสุกลีขาว ซึ่งคำเรียกข้าวที่มีวรรณลักษณะนี้ ได้แก่ com trãng สาเหตุที่วรรณลักษณะนี้เป็นแบบเอกลักษณะเนื่องจากคำศัพท์ที่ใช้วรรณลักษณะ [- สีขาว] เช่น คำว่า com lút <ข้าวกล้องหุงสุก มีสีน้ำตาล> เป็นรูปแบบข้าวที่ผู้บอกภาษากล่าวว่าปกติคนทั่วไปไม่กิน com lút ทำให้พิจารณาได้ว่าคำนี้ไม่ใช่อาหารหลักปกติของคนเวียดนามจึงอยู่นอกเหนือขอบเขตการวิจัย และต้องคัดคำศัพท์ที่ใช้วรรณลักษณะ [- สีขาว] เช่นนี้ออก คงเหลือคำว่า com trãng เป็นคำเดียวที่ใช้วรรณลักษณะ [+ สีขาว] ซึ่งเป็นแบบเอกลักษณะภายใต้มิติแห่งความแตกต่างเรื่องสีของเนื้อข้าว

4) ตำแหน่งในภาชนะที่ใช้หุง

ตำแหน่งในภาชนะที่ใช้หุงเป็นมิติแห่งความแตกต่างที่ได้จากการบรรยายความหมายของคำเรียกข้าวโดยผู้บอกภาษา ตามข้อมูลที่ได้จากผู้บอกภาษา ตำแหน่งของข้าวสุก (com) ในภาชนะที่ใช้หุง คือในหม้อหุงข้าว สามารถทำให้ com มีลักษณะที่แตกต่างกันได้ โดย com ที่อยู่ส่วนบนของหม้อหุงจะมีลักษณะที่สุกดี นุ่ม ถือเป็น com ที่ดีที่สุด ในขณะที่ข้าวที่อยู่ส่วนล่างของหม้อเป็นส่วนที่ใกล้ไฟมากที่สุดทำให้มีลักษณะไหม้ๆ แข็งๆ ติดกันหม้อ ไม่ค่อยนำกินด้วยเหตุนี้ผู้พูดภาษาเวียดนามจึงมีการระบุคำเรียกข้าวคำว่า com ตามตำแหน่งของ com ในหม้อหุง เพราะฉะนั้นตำแหน่งในภาชนะที่ใช้หุงจึงเป็นมิติแห่งความแตกต่างประการหนึ่งที่ทำให้คำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจงที่อยู่ภายใต้คำว่า com มีความหมายต่างกัน โดยใช้วรรณลักษณะแบบพหุลักษณะอย่างย่อว่า [+ ปากหม้อ] และ [- ปากหม้อ] เพื่อระบุว่าคำเรียกข้าวนี้มีตำแหน่งอยู่ส่วนใดในภาชนะที่ใช้หุง

[+ ปากหม้อ] หมายถึง มีตำแหน่งอยู่ตรงส่วนบนสุดในภาชนะที่ใช้หุง ซึ่งคำเรียกข้าวที่มีวรรณลักษณะนี้ ได้แก่ com hót

[- ปากหม้อ] หมายถึง มีตำแหน่งอยู่ตรงส่วนล่างสุดในภาชนะที่ใช้หุง ซึ่งคำเรียกข้าวที่มีวรรณลักษณะนี้ ได้แก่ com cháý

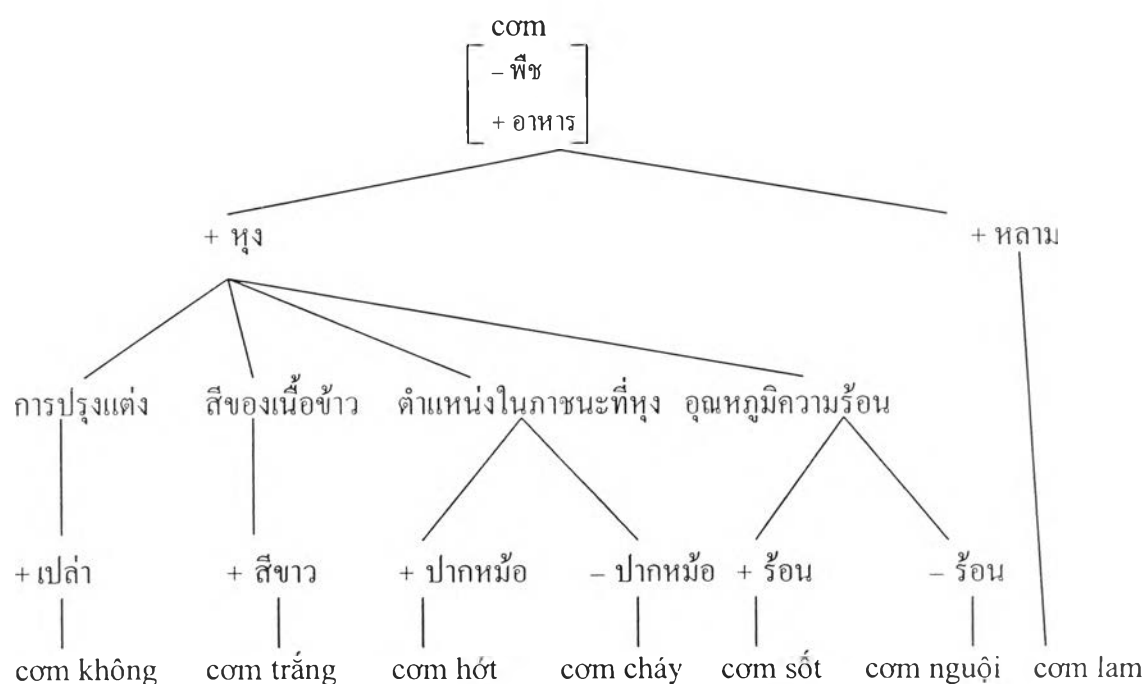
5) อุณหภูมิความร้อน

อุณหภูมิความร้อนเป็นมิติแห่งความแตกต่างที่ได้จากการบรรยายความหมายของคำเรียกข้าวโดยผู้บอกภาษา ตามธรรมชาติแล้ว ข้าวสุก (com) ที่หุงสุกใหม่จะยังคงมีความร้อนอยู่ ทว่า เมื่อทิ้งไว้วันนานๆ ความร้อนก็จะหมดไป ตามข้อมูลที่ได้จากผู้บอกภาษา ปกติคนเวียดนามนิยมกินข้าวร้อนๆ ที่เพิ่งปรุงเสร็จใหม่ๆ เพราะมีรสชาติดีกว่าข้าวที่ไม่ร้อน จึงมีการแบ่งคำเรียกข้าวคำว่า com ออกเป็น com ที่ร้อนๆ ปรุงเสร็จใหม่ๆ กับ com ที่ไม่ร้อนแล้ว เพราะฉะนั้น อุณหภูมิความร้อนจึงเป็นมิติแห่งความแตกต่างประการหนึ่งที่ทำให้คำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจงที่อยู่ภายใต้คำว่า com มีความหมายต่างกัน โดยใช้รรถลักษณ์แบบทวิลักษณ์อย่างย่อว่า [+ ร้อน] และ [- ร้อน] เพื่อระบุว่าคำเรียกข้าวนั้นมีอุณหภูมิความร้อนหรือไม่

[+ ร้อน] หมายถึง มีอุณหภูมิความร้อน ซึ่งคำเรียกข้าวที่มีรรถลักษณ์นี้ ได้แก่ com sôt

[- ร้อน] หมายถึง ไม่มีอุณหภูมิความร้อน ซึ่งคำเรียกข้าวที่มีรรถลักษณ์นี้ ได้แก่ com nguội

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบและมิติแห่งความแตกต่างทางความหมายของคำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจงที่อยู่ภายใต้คำว่า com ในภาษาเวียดนาม สามารถนำเสนอเป็นแผนภูมิโครงสร้างต้นไม้ได้ดังนี้

ภาพที่ 5.4 โครงสร้างต้นไม้แสดงองค์ประกอบทางความหมายของคำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจงที่อยู่ภายใต้คำว่า com

นอกจากการแสดงด้วยภาพที่ 5.4 ข้างต้นแล้ว ก็ยังสามารถพรรณนาความหมายของคำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจงทั้ง 7 คำด้วยการแจกแจงองค์ประกอบโดยใช้บรรดาลักษณะ ซึ่งคำศัพท์ทั้งเจ็ดมีองค์ประกอบของ [- พืช] และ [+ อาหาร] เช่นเดียวกับคำว่า com ในการพรรณนาความหมายจึงไม่จำเป็นต้องแสดงองค์ประกอบทั้งสองแต่รับทราบว่ามีอยู่ ตามที่แสดงไว้ดังนี้

com không [+ หุง + เปล่า]	com trắng [+ หุง + สีขาว]	com lam [+ หลาม]	
com hót [+ หุง + ปากหม้อ]	com cháy [+ หุง - ปากหม้อ]	com sốt [+ หุง + ร้อน]	com nguội [+ หุง - ร้อน]

5.2.2.4 คำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจงที่อยู่ภายใต้คำว่า cháo

จากรายการคำเรียกข้าวภาษาเวียดนาม พบว่าคำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจงที่อยู่ภายใต้คำว่า cháo มีทั้งสิ้น 3 คำ ได้แก่ cháo đặc, cháo hoa, cháo trắng เนื่องจากเมื่อสอบถามผู้บอกภาษาแล้วต่างให้ข้อมูลว่าคำทั้ง 3 เป็นประเภทหนึ่งของ cháo

เมื่อพิจารณาความหมายของคำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจงทั้ง 3 คำที่อยู่ภายใต้คำว่า cháo พบว่าคำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจงเหล่านี้มีความแตกต่างกันด้วยมิติแห่งความแตกต่าง 3 มิติ คือ ความข้น การปรุงแต่งเพิ่มเติม สีของเนื้อข้าว ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1) ความข้น

ความเข้มข้นเป็นมิติแห่งความแตกต่างที่ได้จากการบรรยายความหมายของคำเรียกข้าวโดยผู้บอกภาษาในการอธิบายคำศัพท์คำว่า cháo đặc ซึ่งถูกกล่าวว่าเป็นข้าวต้มสุกชั้นๆ มีเนื้อข้าวหรือเนื้อแป้งข้าวมากกว่าน้ำ ส่วน cháo trắng และ cháo hoa ไม่ข้นเท่ากับ cháo đặc นั้นหมายความว่าผู้พูดภาษาเวียดนามแบ่งแยก cháo <ข้าวต้มสุก> ตามความข้นคือสัดส่วนของปริมาณน้ำต่อเนื้อข้าว เพราะฉะนั้นความข้นจึงเป็นมิติแห่งความแตกต่างประการแรกที่ทำให้คำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจงที่อยู่ภายใต้คำว่า cháo มีความหมายต่างกัน โดยใช้บรรดาลักษณะแบบทวิลักษณ์อย่างย่อว่า [+ ข้น] และ [- ข้น] เพื่อระบุว่าคำเรียกข้าวนั้นมีความข้นหรือไม่

[+ ข้น] หมายถึง มีความข้น ซึ่งคำเรียกข้าวที่มีบรรดาลักษณะนี้ ได้แก่ cháo đặc

[- ข้น] หมายถึง ไม่มีความข้นซึ่งคำเรียกข้าวที่มีบรรดาลักษณะนี้ ได้แก่ cháo trắng, cháo hoa

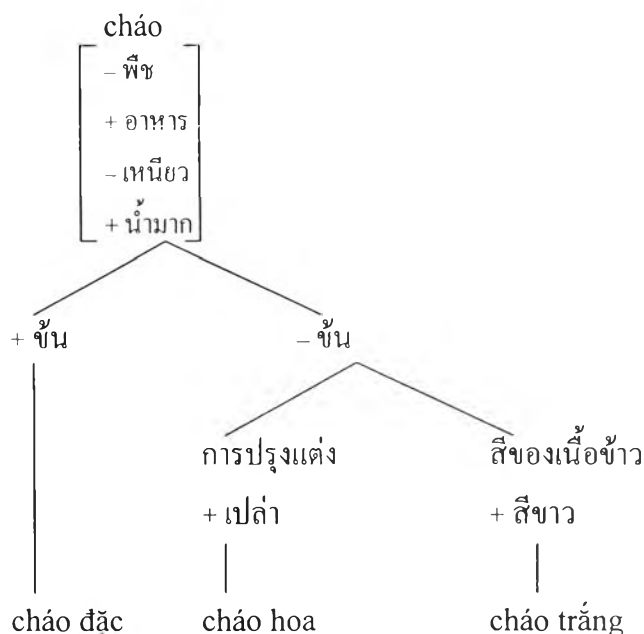
2) การปรุงแต่งเพิ่มเติม

การปรุงแต่งเพิ่มเติมเป็นมิติแห่งความแตกต่างที่จากการบรรยายความหมายของคำเรียกข้าวโดยผู้บอกภาษาในการอธิบายคำศัพท์คำว่า cháo hoa ซึ่งถูกกล่าวว่าเป็นข้าวต้มสุก เปล่าๆ ไม่ได้ใส่อะไร หรือไม่มีการปรุงแต่งเพิ่มเติม เพราะฉะนั้นการปรุงแต่งเพิ่มเติมจึงเป็นมิติแห่งความแตกต่างอีกประการที่ทำให้คำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจงที่อยู่ภายใต้คำว่า com มีความหมายต่างกัน โดยมิติแห่งความแตกต่างนี้ใช้วรรณลักษณะแบบเอกลักษณะอย่างย่อว่า [- ปรุงแต่ง] หรือ [+ เปล่า] เพื่อระบุว่าคำเรียกข้าวนั้น หมายถึง เป็นข้าวต้มสุกที่ไม่มีการปรุงแต่งหรือใส่อาหารอื่นใดเพิ่มเติมลงไป ซึ่งคำเรียกข้าวที่มีวรรณลักษณะนี้ ได้แก่ cháo hoa สาเหตุที่วรรณลักษณะนี้เป็นแบบเอกลักษณะ เนื่องจากคำศัพท์ที่ใช้วรรณลักษณะ [+ ปรุงแต่ง] เช่น คำว่า cháo thập cẩm <ข้าวต้มสุกใส่หลายอย่าง> มีการปรุงแต่งหรือใส่อาหารอื่นเพิ่มเติมลงไปซึ่งทำให้ได้รูปแบบข้าวที่อยู่นอกเหนือขอบเขตการวิจัย จึงตัดคำศัพท์ที่ใช้วรรณลักษณะ [+ ปรุงแต่ง] เช่นนี้ออก คงเหลือคำว่า cháo hoa เป็นคำเดียวที่ใช้วรรณลักษณะ [- ปรุงแต่ง] หรือ [+ เปล่า] ซึ่งเป็นแบบเอกลักษณะภายใต้มิติแห่งความแตกต่างเรื่องการปรุงแต่งเพิ่มเติม

3) สีของเนื้อข้าว

สีของเนื้อข้าวเป็นมิติแห่งความแตกต่างที่ได้จากการบรรยายความหมายของคำเรียกข้าวโดยผู้บอกภาษาในการอธิบายคำศัพท์คำว่า cháo trắng ซึ่งถูกกล่าวว่าเป็นข้าวต้มสุกสีขาว เพราะฉะนั้นสีของเนื้อข้าวจึงเป็นมิติแห่งความแตกต่างอีกประการที่ทำให้คำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจงที่อยู่ภายใต้คำว่า cháo มีความหมายต่างกัน โดยมิติแห่งความแตกต่างนี้ใช้วรรณลักษณะแบบเอกลักษณะอย่างย่อว่า [+ สีขาว] เพื่อระบุว่าคำเรียกข้าวนี้ หมายถึง เป็นข้าวต้มสุกสีขาว ซึ่งคำเรียกข้าวที่มีวรรณลักษณะนี้ ได้แก่ cháo trắng สาเหตุที่วรรณลักษณะนี้เป็นแบบเอกลักษณะเนื่องจากคำศัพท์ที่ใช้วรรณลักษณะ [- สีขาว] เช่น คำว่า cháo lứt <ข้าวกล้องต้มสุก มีสีน้ำตาล> เป็นรูปแบบข้าวที่ผู้บอกภาษากล่าวว่าเป็นรูปแบบอาหารพิเศษ ทำให้พิจารณาได้ว่าคำนี้ไม่ใช่อาหารหลักปกติของคนเวียดนามจึงอยู่นอกเหนือขอบเขตการวิจัย และตัดคำศัพท์ที่ใช้วรรณลักษณะ [- สีขาว] เช่นนี้ออก คงเหลือคำว่า cháo trắng เป็นคำเดียวที่ใช้วรรณลักษณะ [+ สีขาว] ซึ่งเป็นแบบเอกลักษณะภายใต้มิติแห่งความแตกต่างเรื่องสีของเนื้อข้าว

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบและมิติแห่งความแตกต่างทางความหมายของคำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจงที่อยู่ภายใต้คำว่า cháo ในภาษาเวียดนาม สามารถนำเสนอเป็นแผนภูมิโครงสร้างดังนี้ไม่ได้ดังนี้

ภาพที่ 5.5 โครงสร้างต้นไม้แสดงองค์ประกอบทางความหมายของคำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจงที่อยู่ภายใต้คำว่า cháo

นอกจากการแสดงด้วยภาพที่ 5.5 ข้างต้นแล้ว ก็ยังสามารถพรรณนาความหมายของคำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจงทั้ง 3 คำด้วยการแจกแจงองค์ประกอบโดยใช้อรรถลักษณะ ซึ่งคำศัพท์ทั้งสามมีองค์ประกอบของ [- ฟีช], [+ ปรุงสุก], [- เหนียว] และ [- น้ามาก] เช่นเดียวกับคำว่า cháo ในการพรรณนาความหมายจึงไม่จำเป็นต้องแสดงองค์ประกอบทั้งสองแต่รับทราบว่ามีอยู่ ตามที่แสดงไว้ดังนี้

cháo đặc
[+ ช้น]

cháo hoa
[- ช้น
+ เป๋า]

cháo trắng
[- ช้น
+ สีขาว]

5.2.2.5 คำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจงที่อยู่ภายใต้คำว่า xôi

จากรายการคำเรียกข้าวภาษาเวียดนาม พบว่าไม่มีคำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจงที่อยู่ภายใต้คำว่า xôi อย่างไรก็ตามแม้จะไม่พบคำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจงที่อยู่ภายใต้คำว่า xôi ในรายการคำเรียกข้าวภาษาเวียดนาม แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าไม่มีคำศัพท์อื่นใดที่จัดเป็นประเภทหนึ่งของ xôi ได้เลย ตามข้อมูลที่ได้จากผู้บอกภาษาพบว่า xôi สามารถแบ่งออกได้เป็นหลายประเภทเป็นอีกหลายคำ ทว่าคำทั้งหลายเหล่านั้นล้วนเป็นรูปแบบของข้าวที่อยู่นอกเหนือขอบเขตการวิจัยกล่าวคือ มักจะเป็น xôi ที่มีการเติมอาหารประเภทอื่นลงไปหรือปรุงรวมกันอาหารประเภทอื่นหรือใช้กินเป็นขนม เช่น xôi gáy <ข้าวเหนียวนึ่งสุกหวานๆ> เป็นต้น ด้วยเหตุนี้จึงต้องคัดค้าน

ออก และคงเก็บไว้เพียงคำว่า $x\acute{o}i$ คำเดียว ซึ่งมีความหมายถึง $x\acute{o}i$ แปล่าๆหรือ $x\acute{o}i$ ที่ผสมอย่างอื่น และเป็นคำกลางๆ ที่ใช้เรียก $x\acute{o}i$ ประเภทต่างๆ

เมื่อนำเสนอผลการวิเคราะห์ห้วงคำประกอบทางความหมายของทั้งคำเรียกข้าวบอกหมวดและคำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจงในภาษาเวียดนามเสร็จเรียบร้อยแล้ว ต่อไปจะเป็นการนำเสนอการจัดจำพวกแบบชาวบ้านของคำเรียกข้าวทั้งหมดในภาษาเวียดนาม

5.3 การจัดจำพวกแบบชาวบ้านของคำเรียกข้าวภาษาเวียดนาม

เมื่อได้รับทราบผลวิเคราะห์ห้วงคำประกอบทางความหมายทั้งของคำเรียกข้าวบอกหมวดและคำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจงแล้ว จะเห็นได้ว่าคำเรียกข้าวทั้งหลายจากรายการคำเรียกข้าวในภาษาเวียดนามมีความสัมพันธ์ทางความหมายซึ่งกันและกันอย่างเป็นระดับ บางคำอยู่ในระดับเสมอกันร่วมชุดต่างเดียวกัน ในขณะที่บางคำอยู่ต่างระดับกันแบบเป็นคำที่อยู่เหนือกว่าเป็นคำรวมหมู่ และคำที่อยู่ภายใต้ ความสัมพันธ์ทางความหมายของคำเรียกข้าวสามารถนำเสนอด้วยการจัดจำพวกแบบชาวบ้านซึ่งมีหลักการสำคัญคือการรวมประเภท (inclusion) และการเปรียบเทียบ (contrast) ถ้าคำสองคำมีความสัมพันธ์แบบคำหนึ่งรวมเป็นประเภทหนึ่งของอีกคำหนึ่ง คำสองคำนั้นจะมีความสัมพันธ์แบบต่างระดับกันกล่าวคือคำหนึ่งเป็นคำที่อยู่เหนือกว่า ส่วนอีกคำหนึ่งเป็นคำที่อยู่ภายใต้ ถ้าคำสองคำมีความสัมพันธ์แบบเปรียบเทียบกัน กล่าวคือคำหนึ่งไม่ใช่อีกคำหนึ่ง คำทั้งสองคำนั้นก็มีความสัมพันธ์แบบอยู่ระดับเดียวกัน โดยสามารถนำเสนอความสัมพันธ์ทางความหมายของคำเรียกข้าวในภาษาเวียดนามด้วยแผนภูมิตารางแสดงการจัดจำพวกแบบชาวบ้านได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 5.1 การจัดจำพวกแบบชาวบ้านของคำเรียกข้าวในภาษาเวียดนาม

รูปชีวิต		บอกหมวด	เฉพาะเจาะจง	
lương thực <ธัญพืช ธัญญาหาร>	lúa gạo <พืชเมล็ด>	lúa <ข้าวที่เป็นพืช>	mạ <ต้นกล้าข้าว>	
			cây lúa <ต้นข้าว>	lúa con gáy <ต้นข้าวรวงอ่อน>
				lúa rô <ต้นข้าวรวงสุก>
			thóc <ข้าวเปลือก>	thóc <ข้าวปลูก>
				thóc <ข้าวลีบ>
		gạo <ข้าวสาร>	gạo giã <ข้าวสาร ซ่อมมือ>	
			gạo xay <ข้าวสาร สี>	
			gạo lứt <ข้าวสาร กล้อง>	
			gạo trắng <ข้าวสาร ขาว>	
			gạo nát <ข้าวสาร หัก>	
	com cháo <อาหารการกิน>	com <ข้าวหุงสุก>	com không <ข้าวหุงสุก เปล่าๆ>	
			com trắng <ข้าวหุงสุกสีขาว>	
			com hót <ข้าวปากหม้อ>	
			com cháy <ข้าวไหม้ ก้นหม้อ>	
			com sôt <ข้าวสุกใหม่ ร้อน>	
			com nguội <ข้าวสุก เย็นชืด>	
			com lam <ข้าวเจ้าหาลมสุก>	
		cháo <ข้าวต้มสุก>	cháo đặc <ข้าวต้มสุกข้นๆ>	
			cháo hoa <ข้าวต้มสุกเปล่าๆ>	
			cháo trắng <ข้าวต้มสุก ขาวๆ>	
xôi <ข้าวเหนียวนึ่งสุก>				

จากตารางที่ 5.1 ข้างต้นแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ทางความหมายของคำเรียกข้าวบอกรวมกับคำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจงซึ่งเป็นคำที่อยู่ภายใต้ ตามที่ได้กล่าวไว้แล้วในการวิเคราะห์องค์ประกอบข้างต้นว่าคำเรียกข้าวบอกรวมแต่ละคำจะมีคำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจงอื่นๆเป็นประเภทของข้าวชนิดเดียวกัน รวมหมู่อยู่กับคำเรียกข้าวบอกรวมคำนั้นๆ โดยคำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจงแต่ละคำที่รวมหมู่อยู่ในชุดต่างเดียวกันจะมีองค์ประกอบทางความหมายร่วมกัน เช่นกรณีของความสัมพันธ์ทางความหมายระหว่างคำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจงคำว่า cháo đặc กับคำเรียกข้าวบอกรวมคำว่า cháo เมื่อสอบถามผู้บอกภาษาว่า cháo đặc เป็น cháo ใช่หรือไม่ ผู้บอกภาษาก็ให้คำตอบว่า “ใช่” แสดงว่า cháo đặc เป็นประเภทหนึ่งของ cháo เป็นต้น แสดงว่าคำว่า cháo đặc จัดความสัมพันธ์อยู่ภายใต้คำว่า cháo และแผนภูมิข้างต้นยังแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ทางความหมายของคำเรียกข้าวบอกรวมกับคำที่อยู่เหนือกว่า ทำให้ทราบว่าผู้พูดภาษาเวียดนามจัดจำพวกคำเรียกข้าวว่าเป็นของสิ่งใด ซึ่ง จัดจำพวกเป็นประเภทของ lúa จัดจำพวกเป็นประเภทของ cây <ต้นไม้> gạo จัดจำพวกเป็นประเภทของ hạt <เมล็ด> cơm, cháo, xôi จัดจำพวกเป็นประเภทของ món ăn <ของกิน> นอกจากนั้นยังพบคำศัพท์ lúa gạo <พืชเมล็ด> และ cơm cháo <อาหารการกิน> ซึ่งเป็นคำในระดับรูปชีวิต (life form) ที่อยู่เหนือกว่าคำเรียกข้าวบอกรวม โดย lúa gạo เป็นคำที่จัดจำพวก lúa และ gạo เข้าไว้ด้วยกัน ส่วน cơm cháo เป็นคำที่จัดจำพวก cơm, cháo และ xôi เข้าไว้ด้วยกัน เนื่องจากเมื่อสอบถามผู้บอกภาษาว่า lúa และ gạo เป็น lúa gạo ใช่หรือไม่ ผู้ตอบภาษาก็ตอบว่า “ใช่” และเมื่อสอบถามผู้บอกภาษาว่า cơm, cháo และ xôi เป็น cơm cháo ใช่หรือไม่ ผู้ตอบภาษาก็ตอบว่า “ใช่” ด้วยเหตุนี้ lúa และ gạo จึงรวมอยู่ในหมู่หนึ่ง ส่วน cơm, cháo และ xôi ก็รวมอยู่อีกหมู่หนึ่งก่อน แล้วหลังจากนั้นเมื่อสอบถามผู้บอกภาษาต่อไปว่า lúa gạo และ cơm cháo รวมกันทั้งหมดเรียกได้ว่าอะไร จึงได้ศัพท์คำว่า lương thực ซึ่งหมายถึงธัญพืชธัญญาหาร ซึ่งศัพท์คำนี้เป็นคำเรียกรวมจำพวกของธัญพืชธัญญาหาร อย่างเช่น ข้าวโพด (ngô) ข้าวสาลี (mì) รวมถึง ข้าว (lúa, gạo, cơm, cháo, xôi) เป็นต้น เพราะฉะนั้นคำเรียกข้าวบอกรวมทั้ง 5 คำในภาษาเวียดนามจึงจัดจำพวกเป็นประเภทของ lương thực ซึ่งเป็นศัพท์ในระดับรูปชีวิตที่อยู่เหนือกว่าคำเรียกข้าวบอกรวม

การนำเสนอผลวิเคราะห์ความหมายของคำเรียกข้าวในภาษาเวียดนามด้วยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบและการจัดจำพวกสามารถทำให้เห็นภาพรวมและลักษณะเฉพาะทางความหมายของคำเรียกข้าวในภาษาเวียดนาม

5.4 สรุปความหมายและการจัดจำพวกคำเรียกข้าวภาษาเวียดนาม

ภาษาเวียดนามมีคำเรียกข้าวบอกรวมจำนวน 5 คำ คือ lúa, gạo, cơm, cháo, xôi ซึ่งมีความหมายแตกต่างกันด้วยสัมพันธภาพความแตกต่าง ได้แก่ ความเป็นพืช ความเป็นอาหาร ความเหนียว การปรุงสุกด้วยน้ำมาก และมีคำเรียกข้าวเฉพาะเจาะจง 22 คำ โดย (1) เป็นคำที่อยู่ภายใต้คำ

ว่า lúa จำนวน 7 คำ ซึ่งมีความหมายแตกต่างกันด้วยสี่มิติแห่งความแตกต่าง ได้แก่ ความเป็นต้นพืช หรือเมล็ดพืช การโตเต็มที่แล้วหรือยังไม่โตเต็มที่ ความมีรวงอ่อนสีเขียวหรือมีรวงแก่สีน้ำตาล การเจริญเติบโตต่อไปได้หรือไม่ได้ (2) เป็นคำที่อยู่ภายใต้คำว่า gao จำนวน 5 คำ ซึ่งมีความหมายแตกต่างกันด้วยสามมิติแห่งความแตกต่าง ได้แก่ การสีด้วยเครื่องจักรหรือการซ้อมด้วยมือ การขัดขาว การมีเมล็ดหัก (3) เป็นคำที่อยู่ภายใต้คำว่า com จำนวน 7 คำ ซึ่งมีความหมายแตกต่างกันด้วยห้ามิติแห่งความแตกต่าง ได้แก่ กรรมวิธีปรุงสุก การปรุงแต่งเพิ่มเติม สีของเนื้อข้าว ตำแหน่งในภาชนะที่หุง อุณหภูมิความร้อน และ (4) เป็นคำที่อยู่ภายใต้คำว่า cháo จำนวน 3 คำ ซึ่งมีความหมายแตกต่างกันด้วยสามมิติแห่งความแตกต่าง ได้แก่ การปรุงแต่งเพิ่มเติม สีของเนื้อข้าว ความเข้มข้น นอกจากนั้น คำเรียกข้าวบอกรวมวดทั้ง 5 คำสามารถจัดจำพวกเป็นประเภทของ lưong thực <ธัญพืชธัญญาหาร>

